

KRANSLEGGING INDONESISCH EN INDISCH VERZET

Voor het eerst sinds 1953 zal er op 4 mei een krans worden gelegd bij het Nationaal Monument op de Dam door een vertegenwoordiging van het Indonesisch verzet in Nederland. De kranslegging zal worden verricht door Winka Djojoadhiningrat, zoon van de Indonesische verzetsstrijder Abdulmadjid Djojoadhiningrat en Melanie Webb, kleindochter van de Indische verzetsstrijder Rutger Webb.

Van de circa 800 Indonesiërs die in Nederland verbleven, gingen er 100 in het verzet. Velen waren lid van de Indonesische politieke organisatie *Perhimpunan Indonesia* (PI), die een onafhankelijk Indonesië nastreefde. Maar nadat Duitse troepen Nederland waren binnengevallen, riep de PI al haar

leden op om op te staan tegen de Duitse bezetter. Daaraan werd massaal gehoor gegeven. Onder andere brachten zij, de meesten waren moslims, Joodse kinderen naar onderduikadressen. Zij hebben ontelbare levens gered.

Rutger Webb was de leider van de verzetsorganisatie *De Indische jongens*. Rutger overleefde de oorlog niet; hij werd op 4 september 1944 in Kamp Vught gefusilleerd. Beide groepen kenden elkaar en zochten samenwerking, gedreven door gedeelde idealen: de strijd tegen het fascisme, een vrij Nederland en, de lijn doortrekkend, een vrij Indonesië. Dat laatste werd hen na de oorlog door het Nederlands gezag niet in dank afgenomen. Nadat als gevolg daarvan in 1953 enkele bestuursleden

Links herdenking 1945 van de Indonesische student en verzetsman Irawan Soejono die op 13 januari 1945 werd doodgeschoten door een Duitse soldaat (foto Nationaal Archief). Rechts de Indische jurist Rutger 'Tutti' Webb die op 4 september 1944 in Kamp Vught werd gefusilleerd.

van de PI het land werden uitgezet, is niet meer deelgenomen aan de Nationale Herdenking op 4 mei.

Nu, 72 jaar later, achten de nakomelingen van deze Indonesische en Indische verzetsmensen – verenigd in de werkgroep Merapi –, de tijd rijp om de herdenking op de Dam te hervatten, opdat deze gedeelde geschiedenis en gezamenlijke strijd niet zal worden vergeten en een plaats krijgt in de Nederlandse en Indonesische geschiedschrijving.

Wij waren in de gelegenheid beide kransleggers enige vragen voor te leggen.

MELANIE WEBB

Wat betekent het voor u als kleindochter van een Indische verzetsstrijder om op 4 mei een krans te kunnen leggen?

Het is mij al heel vroeg in dit leven duidelijk geworden dat herdenken en rouwen een belangrijk onderdeel is van ons bestaan als mens. Mijn opa heeft, net als zo velen, zijn leven gegeven in de strijd voor vrijheid. Het is voor mij een grote eer en een groot voorrecht om hier in alle openheid ruimte voor te krijgen en aandacht aan te besteden.

Na 72 jaar zult u als nabestaanden van Indonesische en Indische verzetsstrijders weer samen deelnemen aan de Nationale Herdenking op de Dam. Is dat voor u ook een vorm van erkenning van de daden en opoffering van uw grootvader, in de 'strijd tegen het fascisme, een vrij Nederland en, de lijn doortrekkend, een vrij Indonesië'?

De strijd tegen fascisme is iets dat vandaag de dag wereldwijd nog altijd om aandacht vraagt en ook prioriteit blijft. Wanneer we de ruimte nemen om stil te staan bij ons recht om te beleven, te ervaren en dus ook ons recht om te herdenken, voorbij ras, geloof of politiek kan dit mijns inziens een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van ons bestaan. Ik zie het als een vreugdevol moment en absoluut een vorm van erkenning.

WINKA DJOJOADHININGRAT

Het is voor mij een belangrijke gebeurtenis, te bedenken dat de Indonesiërs hier zich en bloc aansloten bij het verzet, hier in 'het land van de overheerser'. Mijn vader was in 1924 naar Nederland gekomen, en heeft zich direct aangesloten bij de *Perhimpunan Indonesia*; hij studeerde rechten in Leiden.

Het is voor mij een grote eer de krans te mogen leggen op 4 mei, vooral omdat het zo lang geduurd heeft voor die erkenning kwam, die rehabilitatie van onze voorouders die gestreden hebben tegen het fascisme. Ik wil ook benadrukken dat die strijd tegen Nazi-Duitsland niets afdeed aan hun strijd voor een vrij Indonesië.